

December 2017

J.nr. 20175200323

NOTAT

Orientering om initiativer på arbejdsmiljøområdet og status for Arbejdstilsynet

---

I løbet af 2017 er der igangsat en række initiativer på arbejdsmiljøområdet, som skal sikre, at danskerne trygt kan gå på arbejde, og at der bliver taget hånd om de mennesker, som får en arbejdsskade. Det er arbejdsgivernes ansvar at sikre et godt arbejdsmiljø, og det arbejdes der med hver dag på den enkelte virksomhed. Arbejdstilsynet kontrollerer, om virksomhederne lever op til reglerne i arbejdsmiljøloven, og understøtter virksomhedernes indsats. Arbejdstilsynet gennemfører derfor tilsyn med virksomhedernes arbejdsmiljø, som primært er rettet mod de virksomheder, der forventes at have de største problemer. Derudover arbejder tilsynet målrettet med en forebyggende indsats gennem både tilsyn og forskellige kommunikative virkemidler.

Initiativer på arbejdsmiljøområdet

Ekspertudvalg

Den seneste måling af, hvordan det går med 2020-målene, viste, at det går den forkerte vej med arbejdsmiljøet for to af de tre mål. Derfor nedsatte beskæftigelsesministeren i juli 2017 med opbakning fra arbejdsmiljøforligskredsen et ekspertudvalg om udredning af arbejdsmiljøindsatsen, der skal komme med anbefalinger til en ny og forbedret arbejdsmiljøindsats. Udvalget skal bl.a. drøfte arbejdsmiljøområdets udfordringer, virkemidler, organisering og regulering. Pia Gjellerup er formand for udvalget, der herudover består af fire eksperter og fire repræsentanter udpeget af arbejdsmarkedets parter (DA, LO, KL og FTF). Ekspertudvalget har indtil videre afholdt to møder og forventes at afrapportere til beskæftigelsesministeren medio 2018.

Modernisering af arbejdsskadesystemet

Arbejdsskadesystemet er ikke grundlæggende reformeret siden 1970'erne, og det er præget af en række udfordringer. Regeringen ønsker derfor at modernisere området og forenkle arbejdsskadesystemet. Samtidig ønsker regeringen, at systemet skal sikre en bedre fastholdelse af tilskadekomne og gøre det mere attraktivt for de tilskadekomne at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Med udgangspunkt i anbefalingerne til et moderne arbejdsskadesystem, som et ekspertudvalg fremlagde i 2014, vil regeringen i foråret 2018 indlede drøftelser med arbejdsmarkedets parter om en modernisering af arbejdsskadesystemet.

Tryk og sikker sagsbehandling for veteraner i arbejdsskadesystemet

Beskæftigelsesministeren offentliggjorde den 4. september 2017 fire initiativer, som skal sikre, at veteraner kan være trygge ved, at de får den arbejdsskadeerstatning, som de har krav på. Initiativpakken indebærer;

1. En forsøgsperiode (2018-2021) med ret til en ekstra speciallægeundersøgelse – en second opinion. Den ekstra speciallægeundersøgelse skal sikre, at veteraner kan være trygge ved afgørelsen i deres arbejdsskadesag;
2. En praksisundersøgelse (2018) af området, udført af Ankestyrelsen. Undersøgelsen skal bl.a. belyse, om de afgørelser, hvor AES har afvist at anerkende en veterans PTSD som en arbejdsskade, er korrekte og i overensstemmelse med regler og praksis;
3. Nedbringelse af sagsbehandlingstiden for veteraner i AES. Regeringen vil øremærke midler fra satspuljen;
4. Lægeerklæringer skal forbedres. Der vil blive i gangsat et arbejde, som skal hæve kvaliteten af de lægeerklæringer, som bruges i veteransagerne.

Epoxy

Arbejdsmiljøforligskredsen har tiltrådt en række anbefalinger fra Arbejdsmiljørådet på epoxy-området, som skal medvirke til forebyggelse af sygdomme relateret til arbejde med epoxy og isocyanater. Der er god fremdrift i implementeringen af anbefalingerne, der har som formål at gøre det mere sikkert for ansatte at arbejde med epoxy og isocyanater.

Indsatsen i landbruget

Beskæftigelsesministeren iværksatte i foråret 2017 sammen med formanden for Landbrug & Fødevarer en målrettet landbrugsindsats, der har som formål at forebygge de mange dødsulykker og alvorlige arbejdsulykker, der er i branchen. Indsatsen bygger på partssamarbejdet mellem Branchefællesskabet for Arbejdsmiljø for Transport, Service, Turisme og Jord til Bord og Arbejdstilsynet. Indsatsen har fokus på styrket tilsyn og øget dialog, systematisk videndeling samt målrettet og letforståelig kommunikation. Det betyder fx, at der på tilsynsbesøg i landbruget er særlig fokus på de områder, hvor de alvorlige arbejdsulykker typisk sker. Derudover er der udarbejdet en række forskellige kommunikationsværktøjer, som skal gøre landmændene mere opmærksomme på de hyppigste årsager til alvorlige ulykker og hvordan ulykkerne forebygges, fx korte film om, hvordan man håndterer kvæg og svin.

Indsatsen i byggeriet

Beskæftigelsesministeren har i september 2017 med opbakning fra arbejdsmiljøforligskredsen, Dansk Byggeri og BAT-Kartellet iværksat en indsats i byggeriet, som skal medvirke til at få antallet af arbejdsulykker til at falde og reducere den fysiske overbelastning i branchen. Indsatsen indebærer, at tilsynsmetoden i byggeriet den 1. november 2017 blev ændret og nu i højere grad er tilpasset byggeriets særlige kompleksitet med mange skiftende arbejdssteder og flere forskellige aktører på byggepladsen. Arbejdstilsynet kommer uanmeldt på byggepladserne og afdækker arbejdsmiljøproblemer på hele byggepladsen – og ikke kun på den enkelte virksomhed. Det vil sige, at der både er fokus på de rammer, der er sat af byggeledelsen, projekterende og bygherrer, og på arbejdsmiljøproblemer i den enkelte virksomhed. Derudover går Arbejdstilsynet i højere grad i dialog med virksomhederne, byggeledelsen, projekterende og bygherren om planlægning og samarbejde for at forebygge ulykker og nedslidning. Hvis Arbejdstilsynet fx konstaterer, at der på byggepladsen er en direkte risiko for de ansattes sikkerhed og sundhed, skal der

afholdes et dialogmøde hos den ansvarlige virksomhed. Den nye tilsynsmetode er i første omgang et forsøg, som kører i seks måneder.

Smiley-eftersyn

Beskæftigelsesministeren har sammen med arbejdsmiljøforligskredsen besluttet at justere smileyordningen på arbejdsmiljøområdet. Arbejdstilsynets eftersyn af ordningen har vist, at ordningen grundlæggende fungerer efter hensigten og giver en overordnet indikation på, hvordan arbejdsmiljøet er på en virksomhed, men der er også plads til forbedringer. Ordningen vil derfor blive justeret således, at:

1. Varigheden af den grønne smiley forkortes fra 5 år til 3 år.
2. Virksomheder med en grøn smiley kan udtages til et nyt risikobaseret tilsyn, hvis Arbejdstilsynet har en konkret indikation på, at der er arbejdsmiljøproblemer på virksomheden, fx ved en klage eller ulykke.
3. Virksomheder, der har fået en gul eller rød smiley på et risikobaseret tilsyn, kan kun få en grøn smiley efter et nyt risikobaseret tilsyn.
4. Gul smiley, der er udløst af formelle afgørelser om arbejdspladsvurdering (APV) og arbejdsmiljøorganisation (AMO) lyser som min. i 3 måneder i stedet for nuværende 6 måneder. Arbejdstilsynet vil undersøge, om der er tilsvarende grundlag for også at forkorte lysningstiden for formelle påbud om brugsanvisninger.
5. Rådgivningspåbud medfører en gul smiley i stedet for en rød. Forslaget skal ses i sammenhæng med næste forslag.
6. Når der er tilvejebragt en tilstrækkelig kvalitet i Arbejdstilsynets registrering af de forskellige kategorier af strakspåbud, vil strakspåbud, hvor der er en betydelig fare, medføre en rød smiley i stedet for en gul.

Justeringerne kræver, at de gældende regler bliver ændret, og forventes derfor at træde i kraft i juli 2018.

Digitale forbedringer

I april 2017 lanceredes et nyt, digitalt anmeldesystem for farlige produkter (Produktregisteret). Den nye digitale løsning betyder, at virksomhederne selv kan anmelde deres produkter i Produktregisteret og ikke skal afvente en sagsbehandling i Arbejdstilsynet for at få et såkaldt ”P-nummer” til deres produkt.

I juni 2017 lanceredes et forbedret digitalt system til anmeldelse af arbejdsulykker/arbejdsskader. Det nye EASY er blevet mere brugervenligt og flere af funktionerne er blevet forenklet.

Initiativer internt i Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynets trivselsmåling fra oktober 2016 viste,

- at der manglede tillid til øverste ledelse
- at der var behov for, at der blev sat en klarere retning for arbejdet generelt
- at ledelsen ikke havde været god til at gennemføre forandringer

Søren Kryhmand blev i slutningen af april 2017 udnævnt som ny direktør for Arbejdstilsynet.

Direktionen og ledelsesgruppen har som opfølgning på trivselsmålingen iværksat en række initiativer, herunder gennemført et kompetenceudviklingsforløb i forhold til forandringsledelse og -kommunikation med det formål at opnå en mere sammenhængende tilgang til at gennemføre og kommunikere de forandringer, som Arbejdstilsynet står og kommer til at stå over for. Direktionen har ligeledes styrket den interne kommunikation i organisationen. Som jeg også har orienteret Folketingets Beskæftigelsesudvalg om den 18. december 2017, har Arbejdstilsynet på foranledning af tilsynets nye direktør gennemført en ny statusmåling. Målingen viser, at det går den rigtige vej med trivslen i Arbejdstilsynet, og at der navnlig er sket en markant fremgang i tilliden til tilsynets øverste ledelse.

Direktionen har endvidere igangsat et udviklingsprojekt under temaet Retning og Forenkling. Målet er at forenkle nogle af de mange interne procedurer og krav, der stilles til Arbejdstilsynets medarbejdere, så hverdagen for den tilsynsførende smidiggøres, så der bliver større rum til medarbejdernes egen faglighed, og så der på sigt kan frigøres tid til brug på virksomhederne. Udviklingsprojektet indeholder endvidere et mål om at udvikle et nyt værdi- og ledelsesgrundlag med det formål, at medarbejdere og ledelse har en fælles og klar retning for arbejdet.

Direktionen har endvidere konstateret, at økonomi- og produktionsstyringen i Arbejdstilsynet ikke har været tilstrækkeligt sammenhængende og præcis. På den baggrund er der gennemført en bedre central styring af økonomiområdet og en mere sammenhængende styring af Arbejdstilsynet. Som led heri er et nyt kontor for Økonomi og Styring etableret medio august 2017, ligesom der er etableret et driftsforum, hvor den ene af de to vicedirektører og tilsynsdirektørerne på månedlige møder drøfter en ensartet driftsstyring af tilsynssystemet og bedre implementering.

Direktionen og ledelsesgruppen følger realiseringen af målene aftalt i Arbejdstilsynets effektiviseringsplan nøje. Der er udviklet detaljeret ledelsesinformation, som sikrer overblik over fremdriften i tilsynsproduktionen og i de enkelte projekter i effektiviseringshandleplanen. Endelig er status på økonomi og driften i tilsynssystemet fast på dagsordenen for direktionsmøder.